

[Damsgaard.]

i gang med en liberalisering her, jo større vanskeligheder kan vi komme til at skabe for den enkelte og for samfundet som helhed.

Vi står trods de økonomisk set gunstige år tilbage med meget store uløste problemer i vort samfund — vel også med problemer, som ingenlunde er blevet mindre ved stadig at blive udskudt. Jeg behøver blot her at pege på boligproblemet, på hele fastlåsningen af boligmarkedet. Denne fastlåsning er i høj grad med til at begrænse erhvervenes tilpasningsmuligheder over for disse års udvikling. Den hæmmer arbejdskraftens bevægelighed og den enkelte muligheder for at søge hen, hvor den mest lønnende beskæftigelse er at finde. Den har en meget stor del af ansvaret for, at store dele af befolkningen i virkeligheden tvinges til år efter år at bruge mere end dobbelt så lang tid undervejs mellem bolig og arbejdssted som til at holde ferie.

I stedet for en løsning af boligproblemet har vi i disse år set en voldsom forøgelse af beskatningen af boligen. Gang på gang har mit parti peget på de helt urimelige virkninger særlig af grundværdistigningsafgiften. Også i det foreliggende finanslovsforslag regnes der med en stor forøgelse af denne helt tilfældigt virkende skat. Men selv denne forøgelse er vel, når det kommer til stykket, for lidet at regne mod de forhøjelser, som vil følge efter næste års almindelige ejendomsskyldvurdering, hvis vi ikke snarest får standset denne flod af urimeligheder.

Jeg forstår fuldt ud den utryghed, som må gribe mange mennesker over for denne skat. Ikke mindst mange ældre mennesker, der har sparet op i eget hus for at kunne bo billigt på deres gamle dage, vil meget nemt kunne komme til at se denne indsats gjort til intet af denne skat. Vi har jo allerede i dag mangfoldige eksempler på grundværdistigningens urimelige virkninger. Og lad mig føje til: disse urimeligheder bliver ikke mindre alene ved at blive fikseret og låst fast for tid og evighed. Nu hørte vi jo nylig, at også det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen har indset det urimelige i denne skat. Jeg håber, at denne erkendelse også må holde i praktisk gerning, for vi kan simpelt hen ikke være denne skat bekendt over for de mennesker, den rammer.

Vender jeg mig dernæst til selve finans-

lovsforslagets hovedposter, ser jeg, at der åbenbart er noget, som går igen år efter år. Det er de stigende skatter og de stigende udgifter. Det er vist heller ikke første gang, en finansminister ved fremsættelsen har henvist til, at det nye trin på udgiftstrappen, som det pågældende forslag føjede til de tidligere, dog trods alt var mindre end sidste års udgiftsstigning.

Den højtærede finansminister henviste således til, at han med dette finanslovsforslag kun foreslår en stigning i statens udgifter på ca. 800 mill. kr. eller ca. 7 pct. for det kommende år, og fandt ligesom trøst deri, at de faktiske stigninger i statens udgifter fra sidste år til indeværende år havde været endnu større, nemlig ca. 1.350 mill. kr. eller 13 pct., sådan at statens samlede driftsudgifter i år skulle blive 10.450 mill. kr.

Ser vi imidlertid på, hvad det var, den højtærede finansminister foreslog for et år siden, var det også knap så grådigt. Slår vi op på første side i det finanslovsforslag, som den højtærede finansminister fremsatte for et år siden, ser vi, at statens samlede drifts- og anlægsudgifter dér var anslået til 9.850 mill. kr. Under behandlingen af dette forslag i folketinget stillede ministrene imidlertid 1.500 ændringsforslag, så allerede ved forslaget's tredje behandling i folketinget var beløbet nået op på 10.290 mill. kr. Og i den oversigt, vi for nylig fik udleveret, skønner den højtærede finansminister, at tallet faktisk bliver 10.450 mill. kr., inden året er til ende.

Jeg nævner blot dette. Sådan er det altså tidligere gået for den højtærede finansminister undervejs fra forslag til virkelighed. Nu kan man selvfølgelig håbe, at ministeren denne gang har fået ligesom lidt mere styr på tingene, for det er i længden en helt uholdbar udvikling, at statens udgifter år efter år stiger i et tempo, der langt overskrider den reelle stigning i produktionen.

Jeg var inde på det spørgsmål sidste år ved den tilsvarende lejlighed: at jeg da er ganske overbevist om, at der kan anføres gode grunde for hver enkelt udgiftspost i den højtærede ministers forslag. Det, der er problemet, er imidlertid ønskernes sum. Det kender vi jo da vistnok alle fra vor egen lille husholdning. Vi går da vist, de fleste af os, med gode ønsker og også velbegrundede ønsker, også ud over lønningsposens